Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 7 februari 2023
Ons kenmerk 6/5.3/2023000168
Behandeld door team Economie
Onderwerp: Jaarplan 2023 MKB Fonds Drenthe
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij treft u ter informatie het Jaarplan inclusief Begroting 2023 van het MKB Fonds Drenthe aan. De provincie Drenthe is 100% aandeelhouder van het MKB Fonds Drenthe.
In het kader van de sturing op verbonden partijen is afgesproken dat uw Staten tijdens de exploitatiefase jaarlijks worden geïnformeerd door middel van een jaarverslag en begroting van verbonden partijen.

De afgelopen jaren heeft het MKB Fonds niet aan de verwachtingen kunnen voldoen. Sinds de coronacrisis en vervolgens de oorlog in Oekraïne komen er fors minder aanvragen binnen en worden minder financieringen verstrekt. De provincie Drenthe gaat daarom in samenwerking met het MKB Fonds Drenthe en fondsbeheerder NOM een onderzoek laten uitvoeren naar welke mogelijkheden er zijn om de resultaten van het MKB Fonds te verbeteren. Dit onderzoek zal in 2023 plaatsvinden.

Het MKB Fonds verwacht in 2023 een economische recessie door onder andere een tekort aan grondstoffen, stijgende energieprijzen en krapte op de arbeidsmarkt. Dit zorgt voor grote uitdagingen voor Drentse ondernemers, maar zal ook kansen bieden. In de loop van 2022 heeft het MKB Fonds een nieuw instrument ontwikkeld: de perspectieflening. Bij deze lening worden zekerheden gevraagd, waardoor het fonds minder risico loopt en daardoor een lagere rente kan aanbieden.

Dit instrument hoopt men in 2023 vaker in te zetten om aan de behoefte van ondernemers te voldoen. Daarnaast wordt nog een nieuw instrument ontwikkeld: de garantieregeling. Ook bij dit instrument kan een lagere rente worden geboden door meer zekerheden te vragen.
Het fonds gaat in 2023 een marketingcampagne starten, gericht op accountants en adviseurs om via hen meer bedrijven te bereiken. In 2023 wil het fonds meer aandacht geven aan bedrijfsopvolging bij mkb-(familie)bedrijven.

De doelstelling voor 2023 is om 15 financieringen te verstrekken voor een totaalbedrag van € 3,7 miljoen aan bedrijven die niet alleen een financieel perspectief bieden, maar ook een maatschappelijk belang dienen voor Drenthe.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Bijlage Jaarplan 2023 MKB Fonds Drenthe
md/coll.

MKB FONDS DRENTHE

Jaarplan 2023

INLEIDING

Het MKB Fonds Drenthe is een revolverend fonds dat in 2014 is opgericht door de provincie Drenthe met als doel om de Drentse economie en werkgelegenheid te ondersteunen en te versterken. Er is € 23,1 miljoen ter beschikking gesteld aan het Fonds om die doelstelling te bereiken. Het fonds richt zich op het verstrekken van risicodragend kapitaal aan Drentse MKB bedrijven in de vorm van aandelenkapitaal, (achtergestelde) leningen en/of een combinatie van beiden. Ook het verstrekken van garanties behoort tot de mogelijkheden.

Sinds de start van het fonds is tot en met 2022 Q3 **ruim € 16 miljoen** aan Drentse ondernemingen toegezegd. Het fonds heeft haar bestaansrecht bewezen met investeringen in **meer dan 60 ondernemingen** in uiteenlopende sectoren. Het fonds heeft een diverse portefeuille opgebouwd met daarin enkele koplopers op het gebied van eiwittransitie, groene chemie, social impact en leisure.

TERUGBLIK 2022 1/2

2022 is in vele opzichten een bijzonder jaar geworden. De verwachtingen waren vooraf hooggespannen, echter Covid-19 had de samenleving de eerste maanden van het jaar nog in de greep. Daar kwam in februari de oorlog in Oekraïne wat tot leidde tot een grote stijging van de energie- en grondstofprijzen. Ondernemers hebben hierdoor een **afwachtende houding** aangenomen.

Daarnaast hebben de **coronasteunmaatregelingen** (met name de financiering door de fiscus) voor veel liquiditeiten gezorgd bij ondernemers. De investeringen die in het Drentse MKB zijn gedaan betreffen met name investeringen in onroerend goed en verduurzaming en relatief weinig investeringen in groei, innovaties e.d..

Dit beeld wordt door de banken en adviseurs bevestigd.

Pannenkoekschip Assen: Realisatie van restaurant waarbij ingezet wordt op personele bezetting met een afstand tot de arbeidsmarkt.

TERUGBLIK 2022 2/2

Om aan de toenemende vraag uit de markt te kunnen voldoen, is **de Perspectieflening** ontwikkeld. Hierdoor kunnen we investeringsplannen financieren die bij een bank op dat moment als gevolg van regelgeving en standaardisering niet mogelijk zijn. De eerste Perspectieflening is inmiddels positief geadviseerd door de Investeringscommissie en goedgekeurd door de directie.

In 2022 is er vanaf september een extra marketingcampagne gaan draaien. Met de lancering van de Perspectieflening zijn ook de accountants- en advieskantoren pro-actief benaderd. Hierdoor laat het aantal leads weer een stijgende lijn zien.

De portefeuille laat een daling in aantal bedrijven zien. Dat betekent dat in 2022 de uitstroom groter was dan de instroom. Een aantal ondernemingen heeft (al dan niet vervroegd) de gehele lening afgelost. Nieuwe financieringen zijn met name bij de bestaande portefeuillebedrijven uitgezet.

Watter:
Een duurzaam biologisch afbreekbaar desinfecterings-middel dat niet schadelijk is voor natuur, mens en dier.

MARKT 1/2

Macro-economisch:

Wij voorzien een flinke **teruggang van de economie**. De inflatie, forse rentestijgingen, energie en grondstoffen crisis zijn hier debet aan. Er is sprake van een lichte recessie, maar wij verwachten dat deze recessie zich zal verdiepen in 2023. De impact van de huidige ontwikkelingen zal naar onze verwachting veel groter zijn dan de coronacrisis op de ondernemers. De regelingen vanuit de overheid zullen beperkter zijn dan in de covid periode. Investeringen in duurzaamheid, het hebben van voldoende liquiditeiten en flexibiliteit in producten en/of markten zal doorslaggevend zijn voor de overwinnaars van deze crisis. Daar komt de krappe arbeidsmarkt bij waar ondernemers dagelijks mee te maken hebben. Al met al een enorme opgave waar de ondernemers voor staan.

Wadudu:
Kweek, onderzoek en advies voor een duurzame en rendabele invulling van de insectenkweek via (ont)sluiten eiwit kringlopen en een transparante voedingsketen.

MARKT 2/2

Regionaal:

De Drentse ondernemer, die van nature een afwachtende houding heeft, staat voor deze enorme uitdaging en zal hierdoor gedwongen worden om keuzes te maken. Dit betekent: **of veranderen/innoveren of afhaken**. De afgelopen jaren hebben veel ondernemers op hun eigen middelen en de overheidssteun, de bedrijfsactiviteiten (al dan niet in afgeschaalde vorm) voortgezet. In een enkel geval wendde men zich tot de veilige vertrouwenskring zoals de huisbank of binnen bekende relaties (“family, friends and fools”). Met de stijgende rente en de toegenomen economische onzekerheden wordt het voor veel particulieren weer veiliger om te gaan sparen in plaats van risicofinanciering te verstrekken. Voor ondernemers betekent dat een kleinere vijver in te vissen. In ons jaarplan 2022 daagden wij het Drentse MKB al uit: **geef je ambitie een kans**. Dit geldt in 2023 nog meer. Juist het MKB Fonds Drenthe is er voor om in de kern gezonde bedrijven verder te helpen.

Greenwall:
Uniek concept om efficiënt en effectief een natuurlijke geluidsscherm te creëren.

MARKTPOSITIE

De economie van nu is anders dan ten tijde van de start van het Fonds. Maar voor de Drentse ondernemingen liggen nog steeds **kansen** in het verschiet. Het Fonds kan daarin een belangrijke bijdrage leveren omdat de mogelijkheden voor het financieren van werkkapitaal bij reguliere financiers verder beperkt zullen worden. De Perspectieflening biedt ons extra mogelijkheden daarin. Daarmee hebben we in 2022 een eerste casus kunnen realiseren. Het Fonds draagt **niet alleen financiële middelen** bij, maar ook kennis en netwerk. Daarmee zijn wij tevens een sparringspartner. Daarbij nemen wij niet de rol van de ondernemer over en ook niet de functie van accountants en adviseurs.

Het is opvallend dat de **focus van grote Drentse kernen** ligt op gebieden buiten de provincie. De Drentse start-up scene zit voor een belangrijk deel in Emmen en Meppel, zij zijn vooral gericht op de Regio Zwolle. Vanuit Assen en daarboven richt men zich vooral op Groningen.

De lijnen met onze publieke partners, zoals provincie, gemeenten, ikbendrentsondernemer en Energiefonds Drenthe, zullen we ook in 2023 kort houden. **Samen** helpen we de Drentse ondernemingen verder.

Tralaluna:
Verhuur van kampeerbussen, caravans en ontwikkeling van tiny houses: eigenzinnige en unieke huisjes op wielen, gemaakt van duurzame materialen en lokaal gebouwd.

MARKETING 2023 1/3

Marketingstrategie:

De ingezette **marketingcampagne op social media**, met name LinkedIn, zorgt voor veel leads, de kwaliteit van deze leads is nog te laag. Daarom wordt er een separate campagne, inclusief bijeenkomsten, gericht op **accountants en adviseurs** opgezet om:

1) hen te betrekken bij het Fonds en te informeren over de mogelijkheden die wij bieden al dan niet in combinatie met reguliere financiers,

2) meer (indirecte) leads te genereren die

3) kwalitatief beter zijn.

Een goed voorbereide en volledige aanvraag, kan door het Fonds sneller worden beoordeeld en dus sneller tot definitieve financiering leiden. Dit zorgt ook voor een efficiëntere (tijds-) inzet van investment managers (win-win).

Tooling Holland:
Producent van spuitgiet-matrijzen voor de kunststof-verwerkende industrie die hoogwaardige gereedschappen met hoge nauwkeurigheden opleveren.

MARKETING 2023 2/3

Andere thema's waar we ons in de marketing nadrukkelijker op willen uiten zijn:

toerisme & leisure, perspectieflening en internationale handel.

Het Fonds gaat in 2023 een actiever bijdragen aan **bedrijfsopvolging**. Bij veel MKB (familie)bedrijven speelt een opvolgingsvraagstuk. Wij willen de nieuwe generatie verder helpen met het najagen van hun ambities.

Om verbinding te hebben met de programma's van de provincie zijn er flexibele werkplekken gerealiseerd in de 3 locaties van **De Ondernemersfabriek** Drenthe (Assen, Hoogeveen en Emmen) en is er samenwerking met het programma **ikbendrentsondernemer.nl**. Voorbeelden hiervan zijn de actieve deelname aan de Financieringstafel Drenthe en Crisistafel Drenthe. Dat zijn overlegorganen waar diverse financiers vanuit verschillende invalshoeken gezamenlijk casussen bekijken en verder helpen. We blijven actief betrokken bij de genoemde activiteiten en samenwerkingen. Dit geldt ook voor publieke organen zoals provincie, gemeenten en Energiefonds Drenthe.

Tiny Parks:
Een unieke kampeerbeleving in locatie, accommodatie en sfeer. Locaties waar de lokale natuur centraal staat met als doel mensen minder te laten vliegen en te laten genieten in eigen land.

MARKETING 2023 3/3

Onze **belangrijkste ambassadeurs zijn de bedrijven** die we van financiering hebben kunnen voorzien. Juist die ervaringsverhalen kunnen anderen overtuigen om toch de stap naar het Fonds te nemen. Ook in 2023 zullen we weer een bijeenkomst voor onze portefeuille bedrijven organiseren, zodat ondernemers elkaar kunnen ontmoeten en kennis kunnen delen. De verbinding binnen het Drents MKB wordt daarmee versterkt.

Senbis:
Een R&D locatie waar van research tot scale-up productie van nieuwe toepassingen kan plaatsvinden op het gebied van polymeren/ duurzame plastics.

DOELSTELLINGEN 2023 1/6

Hydrobag:
Producent van een warmtebatterij dat energie opslaat in eigen huis of pand voor eigen gebruik op het moment dat je het nodig hebt voor verwarmen of heet tapwater.

Nieuw product: Garantieregeling

Het productenpalet zal verder uitgebreid worden met een garantieregeling, naast aandelenkapitaal en/of achtergestelde lening en de Perspectieflening (lening met zekerheden).

Met dit zelf ontwikkelde innovatieve product, dat uniek is in Nederland, willen we de ondernemingen ondersteunen, die garanties moeten stellen aan hun contractspartijen (bijvoorbeeld export uitvoerings- en/of vooruitbetalingsgaranties). Wij zien deze vraag toenemen, zeker nu de economische omstandigheden snel verslechteren. Met dit product blijft de liquiditeit binnen de onderneming.

Net als bij de perspectieflening, geldt dat het risicoprofiel van garanties lager is dan ingeval van achtergestelde leningen en aandelenkapitaal. Dit heeft effect op de prijsstelling. Door een lager risico (meer zekerheden) kan een lager rentetarief worden gehanteerd. Dit heeft daarmee een effect op de opbrengsten (W&V) van het Fonds.

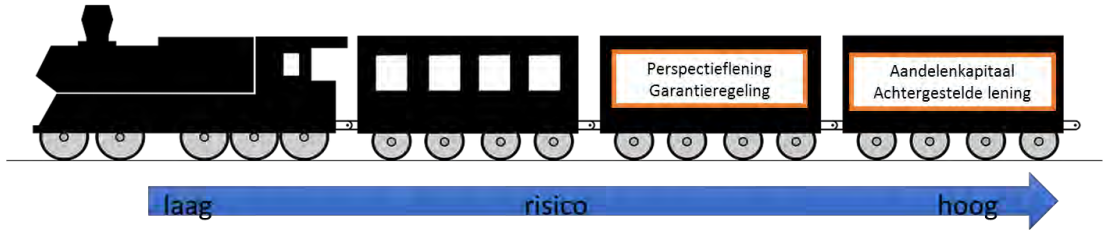

DOELSTELLINGEN 2023 2/6

Kinderopvang Meerdijk:
Opvang voor kinderen van 8 weken tot 13 jaar oud op 3 verschillende locaties in Emmen waar kinderen kunnen ontdekken, onderzoeken en experimenteren.

Commitments 2023:

Het doel van het fonds is om op termijn revolverend te zijn. Hiervoor zal de omvang van de portefeuille uit zo'n 25-35 ondernemingen moeten bestaan met hierin een mix van aandelenbelangen, achtergestelde leningen, perspectiefleningen en garanties. Deze omvang van de portefeuille is ook hanteerbaar binnen de huidige formatie. In 2022 hebben (t/m september) 5 ondernemingen hun lening volledig afgelost. Ook in 2023 verwachten we een uitstroom van 5 ondernemingen (door aflossing financiering). We zullen ons inzetten om de beperktere instroom van 2021 en 2022 in te halen.

De doelstellingen voor 2023 stellen we daarom gelijk aan de doelstellingen 2022 (13 financieringen) + twee extra.

In tijden van economisch zwaar weer zal het voor ondernemers lastiger worden om financiering van hun ambities te verkrijgen. Wij verwachten dat we in toenemende mate hier van **toegevoegde waarde** kunnen zijn. Er is momenteel zoveel wantrouwen in de markt omtrent toekomstperspectief dat ondernemers in 2022 vooral (en terecht) hebben gekozen voor quick wins zoals verduurzaming. De verwachting is dat de energieprijzen niet terug zullen keren naar de prijsniveaus van 2 jaar geleden, waardoor investeringen in besparende maatregelen een zeer korte terugverdientijd kennen.

DOELSTELLINGEN 2023 3/6

Maatschappelijk rendement 2023:

Bedrijven, die in aanmerking komen voor financiering moeten, naast zicht op financieel rendement, een **maatschappelijk belang (impact)** dienen voor de provincie Drenthe. Wij zien het als onze taak om samen met bedrijven in Drenthe impact te leveren aan de grote transities die nodig zijn om aan oplossingen te werken voor de maatschappelijke vraagstukken.

Binnen de portefeuille van MKB Fonds Drenthe richten veel ondernemingen zich naast directe werkgelegenheid, al op die bredere maatschappelijke uitdagingen. Te denken valt o.a. aan het ondersteunen van mensen bij een terugkeer op de arbeidsmarkt, gezondheidszorg, leefbaarheid, voedseltransitie, klimaatverandering, grondstoffenschaarste etc.

Meer monitoring zal meer vastlegging van IM's vragen en betekent een grotere informatieverplichting voor ondernemingen.

Lubbelinkhof:
Een kleinschalige zorg- en dienstverlener voor mensen met een verstandelijke beperking. Werk en dagbesteding worden voor iedere bewoner op maat ontwikkeld.

DOELSTELLINGEN 2023 4/6

Er wordt door ons, maar ook door bedrijven steeds meer verwezen naar de **sustainable development goals** (SDG). Door te richten op specifieke SDGs waarmee de organisatie het meeste impact maakt, wordt bijgedragen aan het oplossen van wereldwijde problemen rondom armoede, gezondheid, ongelijkheid, klimaatverandering, vrede en gerechtigheid. Het verbinden van SDG’s aan de strategie van een organisatie verkleint risico’s, verlaagt kosten, vergroot het vertrouwen in de organisatie en leidt daardoor mogelijk tot meer groei. In onze financieringsovereenkomsten wordt reeds de inspanningsverplichting van het bedrijf opgenomen om de SDG doelstellingen toe te passen in de bedrijfsvoering. In 2022 zijn we gestart om de SDG-elementen te benoemen in onze financieringsvoorstellen. Er zijn geen specifieke doelstellingen gekoppeld aan het aantal financieringen per specifieke SDG categorie. De bijdrage aan één van de genoemde factoren is leidend.

Impact is ook te meten via diversiteit en inclusie, biodiversiteit, grondstofverbruik of andere klimaatbestendige onderdelen. Dit komt samen in ESG (Environmental, Social en Governance), drie centrale factoren in het meten van de duurzaamheid van investeringen. Waar SDG’s de doelen zijn waaraan wordt gewerkt wordt, is ESG een manier om een aantal van deze doelen te behalen. ESG-criteria zijn vooral bedoeld voor bedrijven en het verduurzamen daarvan. We gaan in 2023 ondernemers stimuleren om concrete ESG-doelen te gaan opstellen, en daarmee **bewustwording** creëren. Vanaf 2023 gaan we de uitgangspunten van ESG onderdeel uit laten maken van de investeringsvoorstellen, waarna er op termijn naast de SDG's op meer kwalitatievere impact categorieën gestuurd én gerapporteerd kan worden.

De in dit jaarplan opgenomen SDG’s bij portefeuillebedrijven zijn op basis van een eigen inschatting en niet tot stand gekomen via een impact pathway.

DOELSTELLINGEN 2023 5/6

Naast onze eigen committeringen [1] hebben we ook als doel om private middelen als **hefboom** mee te laten bewegen. De rol van het Fonds is daarmee 1) of sluitstuk van een totale financieringsbehoefte of 2) als eerste een toezegging doen om daarmee private partijen te overtuigen mee te financieren. Onze doelstelling blijft dat voor elke € 1 van het Fonds er € 2 vanuit andere marktpartijen wordt toegevoegd (hefboom: 3).

De **revolverendheid**sdoelstelling van het Fonds bedraagt 71%. Op 30 september 2022 bedroeg de revolverendheid 59% [2].

Om het opbrengstpotentieel voor het Fonds te verhogen, voegen we (daar waar opportuun) in leningsovereenkomsten het volgende aan toe:

Conversierecht, waarbij (een deel van) de openstaande hoofdsom kan worden omgezet in aandelenkapitaal,

Equity kicker: een nabetaling indien de onderneming geheel of gedeeltelijk wordt verkocht en/of

Call optie recht: het recht om ook aandelen te kunnen verwerven ingeval een derde toetreedt.

Ferr-Tech:
Zuivering van (afval)water middels een afbreekbaar oxidant. Het (afval)water wordt groen, circulair en efficient gereinigd. Reststoffen en gezuiverd water kunnen volledig opnieuw worden ingezet.

1 Committeringen kunnen tot uitbetalingen in verschillende tranches over een langere periode (2-3 jaren) leiden

2 Revolverendheid wordt bepaald op basis van de formule: (Benaderde marktwaarde portefeuille + ontvangsten – fondskosten) / Geïnvesteerd kapitaal

DOELSTELLINGEN 2023 6/6

De doelstellingen 2023 voor de portefeuille zien er als volgt uit:

Jaarlijkse doelstellingen (bedragen x € 1.000)

	Aantal committeringen *)	Gem. bedrag per commitment	Bedrag committeringen	Hefboom cofinanciering	FTE	Revolverend-heid
BUDGET						
Aandelenkapitaal	2	250	500		16	
(AG)Lening	8	225	1.800		40	
Perspectieflening	3	350	1.050		15	
Garantie	2	175	350		15	
Cumulatief	15	247	3.700	3	86	71%

*) committeringen kunnen zowel nieuwe ondernemingen zijn als bestaande portfeuillebedrijven met een nieuwe financieringsvraag

Urban GRND:
Een volwaardige activiteiten centrum inclusief horeca voor verjaardagsfeestjes of een leuk team- bedrijfsuitje.

FORMATIE ORGANISATIE

Dave de Groot

Emmy Saimi-Roozeboom

Rob Drees

Voor 2023 wordt **geen wijziging in de omvang formatie** voorzien. Dat betekent dat het operationele team zal blijven bestaan uit 2,0 FTE investment management. Dit zijn Emmy Saimi-Roozeboom en Dave de Groot. Beide investment managers vervullen zowel acquisitieve als portefeuillebeheer taken. De omvang van het team is te beperkt om in die rollen een scheiding aan te brengen. Samen zijn zij het gezicht van het Fonds naar buiten waarmee de bekendheid binnen de provincie fors wordt vergroot.

De directietaken worden uitgevoerd door Rob Drees (0,14 FTE). Voor de secretariële en juridische ondersteuning, marketing, de administratie en controlling taken worden diverse personen van de afdeling Finance & Operations van NV NOM ingezet (gezamenlijk 0,4 FTE).

Alle bovenstaande personen hebben een dienstverband bij NV NOM. De kosten voor de uitvoering worden gebaseerd op uur x tarief. Het tarief bevat naast de directe personeelskosten een opslag voor overhead waaronder gebruik van IT omgeving, relevante software licenties e.d. Jaarlijks wordt een nacalculatie uitgevoerd op de begrote uren versus de gerealiseerde uren. Bij materiële afwijking volgt een correctie op de beheerfee.

GOVERNANCE 1/2

Naast de operationele inrichting via fondsbeheerder NOM, is er een onafhankelijk toezichthoudend orgaan ingesteld (de Raad van Commissarissen) en een adviesorgaan bestaande uit onafhankelijke marktinvesteerders (de Investeringscommissie).

Raad van Commissarissen

De RvC bestaat uit mevr. Roelie Lubbers-Hilbrands (voorzitter), mevr. Haskia Kramer en (per 1 november 2022) de heer Henk ten Hulscher.

Aan de RvC is een jaarlijkse vergoeding vastgesteld van € 8.000 voor de voorzitter en € 7.000 voor de overige leden. Op deze vergoeding is geen BTW van toepassing.

Campooz:
Europees top3 merk dat vouw-wagens ontwerpt en produceert. Producten bestaan verder uit caravanluifels en kampeeracces-soires. Er wordt ingezet op personeel met afstand tot de arbeidsmarkt.

GOVERNANCE 2/2

Investeringscommissie

De IC geeft de directie advies ten aanzien van investeringsvoorstellen en exitvoorstellen. De IC handelt hierbij op basis van het Investeringsreglement. De leden krijgen een vergoeding van € 750 per vergadering (geen BTW van toepassing), met een maximum van 10 vergaderingen per jaar.

De leden van het IC zijn: mevr. Cathalijne Elings en de heer Migchiel van der Zee. De benoemingsperiode van de heer Rudi Kleinhuis eindigt op 31 december 2022. Die positie is op moment van dit schrijven nog vacant.

Op basis van het vastgestelde rooster van aftreden zullen in 2023 ook de overige twee leden getrapt aftreden (30 juni en 31 december). Voor hen zullen tijdig vervangers worden geworven. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de complementariteit en diversiteit binnen de commissie.

Melenhorst Kwekerij:
Kweker en veredelaar van snijbloemen (Alstroemeria). Via de overkoepelende organisatie van zorgboeren wordt dagbesteding aangeboden.

BEGROTING EN BUDGET 1/2

Resultaat

	2021 R	2022 LE	2023 BEGR.	2024 BEGR.
Rente leningen u/g	338.295	332.362	316.436	429.995
Dividend	-	-	-	-
Resultaat verkoop participaties	-	-	-	510.000
Provisies	-	-	-	-
Portefeuilleresultaat	**338.295**	**332.362**	**316.436**	**939.995**
Kosten	591.823	613.926	710.702	724.916
Portfeuilleresultaat na kosten	**-253.528**	**-281.564**	**-394.265**	**215.079**
Mutatie voorziening	*280.966*	*412.151*	*548.250*	*672.375*
Netto resultaat	*-534.495*	*-693.715*	*-942.515*	*-457.296*

Boekwaarde portefeuille

	2021 R	2022 LE	2023 BEGR.	2024 BEGR.
Stand per 1 januari	**3.518.405**	**3.789.901**	**3.758.166**	**5.369.606**
Bij:				
Investeringen	1.360.000	1.192.497	3.112.500	3.912.500
Rentebijschrijvingen	338.295	332.362	316.436	429.995
	1.698.295	1.524.859	3.428.936	4.342.495
Af:				
Desinvesteringen	-	-	-	290.000
Aflossingen	854.476	842.639	981.110	1.077.695
Ontvangen rentetermijnen	291.357	301.804	288.136	356.267
Voorzieningen	280.966	412.151	548.250	672.375
	1.426.799	1.556.594	1.817.497	2.396.337
Stand per 31 december	**3.789.901**	**3.758.166**	**5.369.606**	**7.315.764**

- Ten behoeve van de garantieregeling zal € 1 miljoen faciliteit gestort worden.
- Aanvulling liquiditeiten door opvragen tranche bij aandeelhouder.
- Geen verkoop aandelen verwacht in 2023.
- Reservering voorziening op basis van percentage geïnvesteerd kapitaal portefeuille (20%).
- Daling renteopbrengsten 2023 door krimpen portefeuille 2021/2022 en door lagere rentes op perspectieflening en garantieregeling.

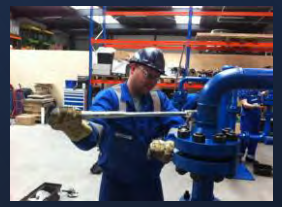

Walbers:
Producent van (verzinkte) bouw gerelateerde metaalproducten. Personele inzet bestaat onder meer uit re-integratie werk en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

BEGROTING EN BUDGET 2/2

De operationele kosten bestaan uit vier componenten:

- Beheervergoeding NOM (zie Formatie/Organisatie). Voor 2023 zijn de IKT tarieven herberekend. Dit leidt tot een verhoging van de vergoeding. In het uurtarief is géén winstmarge opgenomen.
- Accountantskosten. Met ingang van boekjaar 2021 wordt de accountantscontrole uitgevoerd door Baker Tilly. De opgenomen kosten zijn op basis van de ontvangen opdrachtbevestiging 2023 van BakerTilly.
- Kosten RvC/IC: Zie Governance. De vergoedingen voor RvC en IC leden zijn BTW vrijgesteld.
- Overige beheerkosten: hieronder zijn begrepen de aanvullende kosten voor de mediacampagne en reservering voor kosten inhuur derden.

Operationele kosten (excl. BTW)	
Beheervergoeding NOM	477.430
Accountantskosten	23.150
Kosten RvC / IC	44.500
Overige beheerkosten	50.000
Totaal Operationele kosten	**595.080**

Terra Carta:
Een gespecialiseerd bedrijf in het opsporen en vastleggen van de ondergrondse situatie zoals kabels en leidingen maar ook zinkers en gestuurde boringen. Hierdoor wordt de bodem beter beschermd.

BIJLAGE

BALANS

MKB F. Drenthe

ACTIVA	2022 LE	2023 -B
Stand 1 januari	**3.789.901**	**3.758.166**
Investering	1.192.497	3.112.500
Aflossing/desinvestering	-842.639	-981.110
Rentebijschrijving	332.362	316.436
Renteontvangsten	-301.804	-288.136
Voorziening/afboeking	-412.151	-548.250
Tot. Financiële vaste activa	**3.758.166**	**5.369.605**
Debiteuren		
Overige vorderingen		
Overlopende activa		
Tot. vlottende activa	**0**	**0**
Liquide middelen	3.329.482	2.275.527
TOTAAL ACTIVA	**7.087.647**	**7.645.132**

PASSIVA	2022 -B	2023 -B
Geplaatst kapitaal	100.000	100.000
Agioreserve	13.000.000	13.000.000
Overige reserves	-6.162.353	-7.104.868
Tot. Eigen vermogen	**6.937.647**	**5.995.132**
Overige langlopende schulden	0	2.500.000
Voorzieningen		
Tot. Langlopende schulden	**0**	**2.500.000**
Rekening courant bank		-1.000.000
Crediteuren	150.000	150.000
Overige schulden		
Overlopende passiva		
Tot. Kortlopende schulden	**150.000**	**-850.000**
TOTAAL PASSIVA	**7.087.647**	**7.645.132**

WINST- EN VERLIESREKENING

MKB F. Drenthe

	2022 -B	2023 -B
Omzet		
Renteopbrengsten leningen u/g	332.362	316.436
Dividendopbrengsten	0	0
Verkoopresultaat	0	0
Provisie	0	0
Totaal Omzet	**332.362**	**316.436**
Operationele kosten		
Operationele kosten	613.926	710.702
Beheervergoeding NOM		
Accountantskosten		
Kosten RvC / IC		
Overige beheerkosten		
Totaal Operationele kosten	**613.926**	**710.702**
Portefeuilleresultaat na kosten	**-281.564**	**-394.265**
Mutatie voorzieningen	412.151	548.250
Bedrijfsresultaat	**-693.715**	**-942.515**
Netto resultaat	**-693.715**	**-942.515**